

ZÁPIS z jednání PS Energetika při RSK ÚK

Dne: 26. 9. 2023
Čas zahájení: 13:30
Čas ukončení: 15:30
Forma: prezenční
Místo konání: Krajský úřad Ústeckého kraje Budova A – místnost 559, Velká Hradební 48, 400 01 Ústí nad Labem

Nedílnou přílohou Zápisu jsou níže uvedené přílohy:

- Příloha č. 1 – Stanovisko PS Energetika
- Příloha č. 2 – Prezentace Těžba a zpracování lithia na cínovci
- Příloha č. 3 – Prezentace OPST
- Příloha č. 4 – Návrh TV Rozvoj vodíkového údolí - podpora přípravy projektů v oblasti rozvoje vodíkového hospodářství
- Příloha č. 5 – Návrh TV Rozvoj vodíkového údolí - podpora strategického/akčního plánování a capacity building v oblasti vodíkového hospodářství
- Příloha č. 6 – Vyjádření MŽP

Program jednání:

- 1) Úvod, zahájení *(Ing. Vladimír Skalník)*
- 2) Představení aktualizace SP Těžba lithia na Cínovci *(Daniel Doubrava; David Grunbaum)*
- 3) Operační program Spravedlivá transformace *(Ing. Jan Nedrdová)*
 - Aktuální stav přípravy, realizace a implementace OPST
 - Navrhované a plánované Tematické výzvy (Rozvoj vodíkových údolí - příprava projektů a institucionální podpora) *(Bc. Karel Tichý, dis.)*
 - SP Těžba lithia na Cínovci (projednání)

1. Úvod, zahájení

- **Přivítání.** Vedoucí PS přivítal přítomné členy PS. Seznámil je s programem jednání i jeho pravidly.
- **Audiozáznam a fotodokumentace.** Člen sekretariátu RSK seznámil členy PS se skutečností, že z průběhu jednání bude pořízen audiozáznam pro potřeby zápisu a fotodokumentace.
- **Usnášeníschopnost.** Přítomno je 9 z 15 členů, tedy 60 %.
PS Energetika byla usnášeníschopná.

2. Představení aktualizace SP Těžba lithia na Cínovci

- Zástupci společnosti GEOMET s.r.o. představili aktuální vývoj projektu Těžby lithia na Cínovci.
- Blíže viz Příloha č. 1

Diskuze:

- **Bc. Karel Tichý, dis.** (HSR ÚK) upozornil na kontext uvedeného termínu zpracování Studie proveditelnosti do konce roku a termínu pro ukončení výzvy pro strategické projekty, která bude ukončena také do konce roku 2023 (studie proveditelnosti je součástí podkladů odevzdaných do výzvy). Následně se vyjádřil k problematice nutnosti vyjasnění aplikace pravidel veřejné

podpory, případně pravidel výjimek z veřejné podpory (GBER) na úrovni projektu, které se z pohledu jeho možnosti předložení do výzvy na podporu strategických projektů jeví jako zásadní a rozhodující i pro možnost budoucí realizace při využití podpory z Operačního programu Spravedlivá transformace. Uvedl, že zde vyvstává otázka možnosti potřeby individuální notifikace. Současně apeloval na to, aby v rámci projektu (studie proveditelnosti, žádost) byla do většího detailu popsán potenciál spolupráce nositele projektu s lokálními stakeholdery, např. obcemi, školami, mj. s ohledem na potenciál budoucího zajištění kvalifikované pracovní síly, rozvoj aktivit v oblasti VaV apod. Jak budou zajištěny lidské zdroje (hodně lidí z uhelných dolů odejde do důchodu, apod.), zdali se plánuje rozvoj spolupráce se středními školami, místní univerzitou, které by mohli generovat odborníky pro danou oblast. Upozornil na důležitý aspekt výzkumu a vývoje, aby v území zůstávala co nejvyšší přidaná hodnota a nezůstalo pouze u těžby.

- **Zástupci společnosti GEOMET** uvedli, že bylo podepsané memorandum o spolupráci s UJEP. Dalším zajímavým subjektem je VŠ Báňská, která zajišťuje odborníky do hornického průmyslu. Je třeba se uvědomit, že projekt je multioborový a rozsah činností široký. Předpokládáme spolupráci se SŠ s chemickým zaměřením, stavebním apod. Rozsah a poptávka po odbornících je značná. Dále uvedl, že výstupem následného zpracování horniny je již produkt v podobě karbonátu lithia v bateriové kvalitě, což je materiál, který se prodává na světových trzích a z pohledu hornictví se jedná o high-tech produkt. Následné navázání na Gigafactory je další bateriový řetězec. Při přípravě projektu jsou využívány místní projektové firmy a snažíme se využívat lokálních dodavatelů služeb.

Je třeba si uvědomit, že „horník“ 3. tisíciletí není člověk s pneumatickou sbíječkou, ale bude se jednat o nasazení nejmodernějších technologií. Kdy bude poptávka po sofistikovaných lidech, kteří budou tyto moderní technologie ovládat.

- **Mgr. Zuzana Schwarz Bařtipánová** (SMOČR) informovala o skutečnosti, že řada obcí nesouhlasí se záměrem, tak jak je nastavený. Největší výhrady mají obce Košťany a Újezdeček na jejichž katastru se má lokalizovat výrobní závod a určité výhrady mají i obce Dubí, Duchcov a Teplice. Hlavním negativem, které obce vnímají je nedostatek či chybějící relevantních informací. S ohledem na to vznikla pracovní skupina pod záštitou p hejtmana, kde jsou zástupci společnosti GEOMET, Severočeských dolů, měl by být i zástupce vlády ČR po jednání s p premiérem, které se uskutečnilo minulý týden v Košťanech. Obce pozitivně vnímají aktivitu na straně kraje a ČR ve věci zlepšení dosavadní komunikace. Dalším problémem je tlak na schválení aktualizace Zásad územního rozvoje ve chvíli, kdy ještě není dokončena Studie proveditelnosti projektu. Mezi hlavní obavy obce řadí, jak bude nakládáno s odpadními vodami, zejména lázeňská města mají obavu s narušení lázeňských pramenů, následně se jedná o obavy z hluchosti a prašnosti přepravy horniny do výrobního závodu. Navrhují projednat možnost dopravy horniny po železnici. Zároveň je velkým tématem společenská odpovědnost související s realizací projektu, neboť hlavní příjmy půjdou pouze obcí Dubí, na jejichž katastru bude dobývací prostor, ostatní obce nebudou mít z těžby žádný prospěch. Příjmy z DPH se případně týkají obce Újezdeček a obce Košťany. Neméně významným problémem je existence obytných zón, které již dnes existují do vzdálenosti 200m od plánovaného výrobního závodu a další nové obytné zóny jsou stanoveny v bezprostředním okolí závodu. Jsou zde obavy, zejména na straně obce Újezdeček, z poklesu počtu obyvatel.

Nicméně zároveň je třeba dodat, že obce nejsou primárně proti záměru těžby lithia a jeho zpracování, ale jde o to najít takové řešení, které bude mít nejmenší dopad na život občanů v těchto lokalitách. Dodala, že všichni rezidenti jsou si vědomi, že náš region je/byl dotčen jak těžbou uhlí, chemickými závody, sociální problematikou a převažuje u nich názor, že chybí sounáležitost a pomoc zbytku republiky v řadě dalších otázek. Je zde poptávka po morálních a finančních závazcích na straně České republiky, která po regionu žádá další službu.

- **Ing. Vladimír Skalník** (ECÚK) doplnil předešlé prohlášení, že nejde zdaleka jen o minimalizaci negativních dopadů, ale také o maximalizaci těch pozitivních.
- **Ing. Vladimír Zemánek** (KHK) zareagoval na slova paní starostky a podpořil názor, že na vše uvedené by měla Studie proveditelnosti pamatovat. Zároveň vyjádřil projektu podporu ze

strany KHK. Uvedl, že projekt se plně ztotožňuje s energetickou surovinou bezpečností politikou EU a jeho úspěšnost bude záviset i na rychlosti realizace. Aktuálně je po lithiu poptávka a dokáže na sebe navázat i další přidružené aktivity a v neposlední řadě je třeba si vážit každého subjektu, který v našem regionu chce investovat nemalé peníze.

- **Ing. Vladimír Skalník (ECÚK)** požádal zástupce společnosti GEOMET o zhodnocení projektu z pohledu jeho přípravy podání do OPST.
- **Zástupci společnosti GEOMET** uvedli, že očekávají finální informace, které budou postupně zpracovávat do žádosti na konci měsíce října. Finální podoba Studie proveditelnosti bude zpracována do konce roku.
- **Ing. Iva Tomešová (ÚK)** upozornila, že na posledním jednání na MŽP zaznělo z úst p. Kříže (náměstek sekce), že bude u projektu potřeba notifikace, což je z pohledu posuzování projektu ve věci veřejné podpory poměrně dlouhý proces.
- **Doc. Ing. Jan Novotný, Ph.D. (UJEP)** uvedl, že ve výrobním procesu bude třeba využít značné množství vody a tepla, dotázal se, jakým způsobem bude teplo dodáváno.
- **Zástupci společnosti GEOMET** uvedl, že bude třeba zhruba 180 m³ vody hodinově, což při předpokládaných 8 tis. hodinách provozu bude činit cca 1,6 mil. m³/ ročně. Zároveň doplnili, že společnost podala žádost na ČEPS, zdali bude schopen dodat požadované množství energie v požadovaném čase, cca 140 Megawatt. Předpokládané zdroje jsou plyn (přípojka poblíž závodu) a elektřina se bude muset vybudovat.
- **Ing. Vladimír Kubeček (VŠE)** se zeptal, jak bude řešeno odpadní teplo (zpracování, pec).
- **Zástupci společnosti GEOMET** zareagovali, že aktuálně jsou navrženy chladicí věže. Bude řešeno. Konečná energetická bilance bude součástí finální Studie proveditelnosti.
- **doc.ing.arch.Ondřej Beneš, Ph.D. (ČVUT)** uvedl, že je důležité řešit vztah ke krajině a obcím Stručně představil možnost zpracování tzv. Krajiného plánu (řeší celou řadu témat), blíže viz Příloha č. 4. Cílem uvedených podkladů je řešit problematiku realizace plánovaných staveb tak, aby nebyly pro dotčené obce další zátěží, ale byly jednou z věcí, které v území jsou.

Po projednaném bodu zástupci společnosti GEOMET opustili jednání.

3. Operační program Spravedlivá transformace

A. Strategické projekty (SP)

- Ukončen SP POZATR; GIGAFACORY (nositel projektu odstoupil od realizace projektu v OPST, nadále však pokračuje s jeho přípravou mimo rámec OPST; ČEZ nedoložil v požadovaném termínu technologického partnera, tak jak bylo plánováno viz Usnesení 1c/36RSK+/2022)
- Do výzvy předloženy: Transformační centrum ÚK; SYNERGYS (změna nositele nově Univerzita Karlova) a Green Mine
- 7/2023 – výzva nositelům k aktualizaci všech projektů (aktivity, rozpočty, harmonogram...) projednání na RSK DNE 17. 10. 2023 (blíže viz prezentace OPST)
- KS MAS – Animace pro spravedlivou transformaci – transformace hrou – probíhá aktualizace
- Zavádění vodíkové mobility ve městě Ústí nad Labem – projekt není doposud podán, problém s veřejnou podporou (komprimační stanice), „čistotou vodíku“..., neveřejná čerpací stanice...
- Těžba lithia na Cínovci – s ohledem na Usnesení 3c/41RSK+/2023 „Regionální stálá konference pro území Ústeckého kraje BERE NA VĚDOMÍ žádost nositele společnosti ČEZ, a.s. o přeřazení projektu Těžby Lithia z priority č. 2 do priority č. 1 a POVĚŘUJE příslušnou pracovní skupinu k projednání do dalšího jednání RSK ÚK“, byl projednán aktualizovaný projektový záměr společnosti GEOMET s.r.o., Těžba lithia na Cínovci.
 - Změna nositele u SP Těžba Lithia na Cínovci nově GEOMET, s.r.o.

- Projekt nyní zařazen do priority č. 2, evidujeme žádost o přeřazení projektu do priority č. 1;
 - Aktualizace projektového záměru 8/2023 – předpokládané náklady 15,8 mld. Kč; představen vývoj projektu v čase...
 - Představení výstupů z hodnocení PS v roce 2021 včetně vyjádření MŽP, s vazbou na projekt Gigafactory;
 - Seznámení s vyjádřením MŽP ze dne 22. 9. 2023 ve věci posouzení předloženého aktualizovaného projektového záměru nositele, blíže viz Příloha č. 5
- Výzva pro strategické projekty bude ukončena 31. 12. 2023

B. Tematické výzvy

- [6. výzva](#) - Odborné učebny středních škol v Ústeckém kraji; alokace 500 mil. Kč + navýšení o 300 mil. Kč (náhrada za POZATR); aktuální stav podané projekty: 610,4 mil. Kč
- [9. výzva](#) - Konektivita škol v Ústeckém kraji; alokace 300 mil. Kč; aktuální stav: předloženy projekty: 302,6 mil. Kč
- [12. výzva](#) - Inovativní projekty oběhového hospodářství v Ústeckém kraji; alokace 940 mil. Kč; podány v 1. kole (ukončeno) projekty za cca 5 mld. Kč, nyní posuzovány, úspěšné projekty podány do 2. kola výzvy, konec 31. 12. 2023. Zásadní stanoviska EIA...
- Představeny i další vyhlášené/plánované TV (viz prezentace OPST)

– Navrhované Tematické výzvy

- Rozvoj vodíkového údolí - podpora přípravy projektů v oblasti rozvoje vodíkového hospodářství – alokace 100 mil. Kč; návrh viz Příloha č. 3 – příprava projektového developmentu...(města, obce, kraje...); absorpční kapacita – jaro/ 2023 cca 200 mil. Kč
- Rozvoj vodíkového údolí - podpora strategického/akčního plánování a capacity building v oblasti vodíkového hospodářství – alokace 50 mil. Kč; návrh viz Příloha č. 4; systematická podpora - aktivity vodíkové platformy;

C. Zastřešující projekty

- Vouchery pro podnikání – alokace 150 mil. Kč; ÚK již podaný projekt, 10-11/2023 projednán v zastupitelstvu návrh programu, 1Q vyhlášeny výzvy pro koneční příjemce.
- Bližší informace viz prezentace OPST
- **Navrhované Zastřešující projekty**
 - Kulturně kreativní vouchery, představeny základní parametry výzvy, předmětem vyjednávání s Řídicím orgánem (ŘO) OPST; předpokládaná alokace 30 mil. Kč
 - Vouchery na přípravu projektů, zástupci ÚK apelují, aby došlo k rychlému vyhlášení výzvy s ohledem na její charakter a navazující výzvy OPST. Probíhá diskuze s ŘO; předpokládaná alokace 200 mil. Kč.

D. Ostatní

- Zdroj informací:
 - <https://opst.cz/>
 - [OP Spravedlivá transformace: Ústecký kraj \(kr-ustecky.cz\)](#)
 - <https://rskuk.cz/>

Diskuze:

- **Ing. Jana Nedrdová (ÚK)** upozornila na období realizace projektu u návrhu prezentovaných TV (vodík), které je uvedeno do roku 2029, přesahuje časový rámec OPST.
- **Mgr. Zuzana Schwarz Bařtipánová (SMOČR)** uvedla, že na jednání s vládou zaznělo, že jedním z důvodů proč se projekt Těžby lithia na Cínovci uchází o finanční prostředky z OPST je, aby případné uspořené prostředky mohl nositel projektu následně investovat do řešení, které budou přínosné pro veřejnou správu.

- **Ing. Jan Harnych (ČEZ a.s.)** uvedl, že doporučuje odstranit text z návrhu Přílohy č. 1 „že smyslem operačních programů je podpora projektů, které by bez dotace nebyly dostatečně rentabilní“. Uvedl, že si nevybavuje, že by pracovní skupina posuzovala skutečnost (v roce 2021), zdali projekty jsou nebo nejsou rentabilní.
- **Bc. Karel Tichý (HSR)** podpořil názor pana Harnycha a navrhl odstranit avizovaný text.
- **Ing. Vladimír Skalník (ECÚK)** zareagoval a uvedl, že se domnívá, že PS se může vyjádřit k hodnocení, které povedla v roce 2021 s výjimkou částí, které podléhaly hodnocení externistů. Uvedl, že disponujeme aktuální stanoviskem z MŽP ve věci souladu aktualizované projektového záměru s článkem 8 nařízení FST. Zároveň doplnil vyjádření z roku 2021, které zaznělo na jednání PS „ Z předložených finančních údajů se nezdá, že by byla nějaká odůvodněná finanční podpora produktivní investice velkého rozsahu, již ve druhém roce nositel očekává zisk přes 2 mld. Kč, tj. návratnost lze očekávat velmi rychle, problematičnost z pohledu veřejné podpory...“, čili PS se s těmito věcmi seznámila již v roce 2021 a nyní bychom se měli vyjádřit k případným změnám. Navrhl uvést, že se jedná o produktivní investici, že investice je rentabilní, to je konstatování faktu.

1a/PSE/260923

Pracovní skupina Energetika po projednání **BERE NA VĚDOMÍ** aktuální informace o přípravě, realizaci a implementaci Operačního programu Spravedlivá transformace.

1b/PSE/260923

Pracovní skupina Energetika **DOPORUČUJE** k projednání na platformě RSK Tematické výzvy:

- Rozvoj vodíkového údolí - podpora přípravy projektů v oblasti rozvoje vodíkového hospodářství
- Rozvoj vodíkového údolí - podpora strategického/akčního plánování a capacity building v oblasti vodíkového hospodářství

1c/PSE/260923

Pracovní skupina Energetika po projednání **BERE NA VĚDOMÍ** aktuální informace o přípravě strategického projektu nositele společnosti GEOMET, s.r.o. Těžba lithia na Cínovci a předkládá k posouzení členům Regionální stále konferenci výstupy z jednání v podobě Přílohy č. 1

Ing. Jan Harnych (ČEZ a.s.) nahlásil střet zájmů u projednávaných bodů a zdržel se hlasování.

S ohledem na informaci o podepsaném memorandu o spolupráci mezi společností GEOMET s.r.o. a UJEP nahlásili potenciální střet zájmů Doc. Ing. Ludmila Nováková Ph.D. a Doc. Ing. Jan Novotný, Ph.D.

Hlasování: PRO: 8

PROTI: 0

ZDRŽEL SE: 1

Usnesení bylo přijato

V Ústí nad Labem dne 3. 10. 2023

Zpracoval: Bc. Miroslav Vlach

.....
Ing. Vladimír Skalník

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

vedoucí PS Energetika

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR